

سوره فرقان (۲۵)

مکی و شامل هفتاد و هفت آیه
به نام خداوند بخشنده مهربان

بزرگوار است وجودی که فرقان (جداکننده حق از باطل) را بر بنده اش نازل کرد تا به افراد بشر هشدار بدهد. (۱)

وجودی که فرمائروایی آسمانها و زمین متعلق به اوست، و فرزندی نگرفته و در فرمائروایی شریکی ندارد، و هر چیزی را خلق و با دقت اندازه گیری کرده. (۲)

در صورتی که انسانها غیر از او معبودهایی برای خود گرفته اند که چیزی را خلق نکرده اند و خودشان هم خلق شده اند، و مالک نفع و ضرری برای خودشان هم نیستند، و مالک مرگ و زندگی و رستاخیز هم نیستند. (۳)

افراد بی ایمان گفتند: این قرآن فقط دروغی است که پیغمبر سر هم کرده و عده دیگری در این کار به او کمک کرده اند. آنها مرتکب ظلم و تهمت شده اند. (۴)

و گفتند: قرآن داستان گذشتگان است که رونویسی شده و صبح و شب بر او خوانده می شود. (۵)

بگو: قرآن را کسی که اسرار آسمانها و زمین را می داند نازل کرده، او آمرزنده مهربان است. (۶)

گفتند: این چه جور پیغمبری است، غذا می خورد و در کوچه و بازار راه می رود؟! چرا فرشته ای با او نازل نشده تا به اتفاق او به مردم هشدار بدهد؟ (۷)

یا چرا گنجی به او داده نشده یا باغی ندارد که از آن بخورد؟ ظالمها گفتند: شما از مردی که جادو شده پیروی می کنید. (۸)

نگاه کن درباره تو چه حرف هایی می زنند، آنها گمراه شده اند و راهی پیدا نمی کنند. (۹)

بزرگوار است وجودی که اگر بخواهد بهتر از آن برای تو بوجود می آورد. باغ هایی که نهرا در آن روان باشد. و برای تو قصرهایی می سازد. (۱۰)

حقیقت این است که آنها قیامت را قبول ندارند. ما برای کسی که قیامت را قبول ندارد آتش جهنم را آماده کرده ایم. (۱۱)

وقتی جهنم آنها را از دور ببیند، صدای خشم و خروش شدید آن را می شنوند. (۱۲)

و وقتی دست و پا بسته با غل و زنجیر در جای تنگی از آن انداخته شوند، آن وقت آرزوی مرگ می کنند. (۱۳)

امروز يك بار تقاضای مرگ نکنید بلکه بارها تقاضای مرگ بکنید. (۱۴)

بگو: این وضع بهتر است یا بهشت همیشگی که به پرهیزکاران وعده داده شده؟ بهشتی که پاداش کار خودشان و محل بازگشت آنها است. (۱۵)

هر چه بخواهند در آنجا دارند و همیشه در آن خواهند بود. خداوند تو مسئول انجام این وعده است. (۱۶)

روزی که خداوند آن‌ها و تمام چیزهایی که غیر از خدا بندگی می‌کردند، دور هم جمع می‌کند و می‌گوید: آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید؟ یا خودشان گمراه شدند؟ (۱۷)

معبودهای آن‌ها می‌گویند: خداوند، تو پاکی، سزاوار ما نیست که سروری غیر از تو برای خود بگیریم. ولی تو آن‌ها و پدرانشان را از نعمت‌ها بهره‌مند ساختی تا آنجا که یاد تو را فراموش کردند و هلاک شدند. (۱۸)

این معبودها منکر حرف شما می‌شوند، و شما توانایی برطرف کردن عذاب را ندارید و نمی‌توانید کمکی به خودتان بکنید. هر کس از شما که ظلم بکند عذاب بزرگی به او می‌چشانیم. (۱۹)

قبل از تو پیغمبرانی فرستادیم که غذا می‌خوردند و در کوچه و بازار راه می‌رفتند. ما بعضی از شما را وسیله انحراف (یا امتحان) بعضی ساخته‌ایم که ببینیم آیا استقامت دارید؟ خداوند تو بینا است. (۲۰)

کسانی که امید دیدار ما را ندارند گفتند: چرا فرشتگان بر ما نازل نشده‌اند؟ یا چرا خداوندمان را نمی‌بینیم؟ آن‌ها خود را بزرگ شمردند و خیلی سرکشی کردند. (۲۱)

روزی که آن‌ها فرشتگان را ببینند، آن روز مژده‌ای برای افراد گناهکار وجود ندارد و می‌گویند: از نعمت خدا محروم شده‌اید. (۲۲)

ما سراغ هر کاری که کرده‌اند می‌رویم و آن را چون غبار پراکنده می‌سازیم. (۲۳)

در آن روز اهل بهشت بهترین جا و استراحتگاه را دارند. (۲۴)

روزی که آسمان با ابرها شکافته شود و فرشتگان پایین بیایند. (۲۵)

در آن روز فرمانروایی واقعی متعلق به خداوند رحمان است و بر کافران روز سختی خواهد بود. (۲۶)

روزی که ظالم دستش را گاز می‌گیرد و می‌گوید: کاش با پیغمبر همراهی می‌کردم. (۲۷)

وای بر من، کاش با فلانی دوست نمی‌شدم. (۲۸)

بعد از این‌که قرآن برای من آمد، مرا از آن منحرف ساخت. شیطان انسان را بدون مددکار می‌گذارد. (۲۹)

و پیغمبر (در روز قیامت خواهد) گفت: خداوند، قوم من قرآن را از خود دور ساختند. (۳۰)

به این ترتیب برای هر پیغمبری دشمنی از گناهکاران قرار دادیم. خداوند تو برای هدایت و یاری کردن کافی است. (۳۱) افراد بی‌ایمان گفتند: چرا قرآن یکدفعه به پیغمبر نازل نشده؟

همین‌طور است. برای این‌که دلت را با آن ثابت کنیم، قرآن را آهسته آهسته بر تو خواندیم. (۳۲)

هیچ مثلی را برای تو نمی‌زنند مگر این‌که ما جواب درست آن را با تفسیری بهتر برای تو آورده ایم. (۳۳)

کسانی که دمر و به سوی جهنم کشیده و محسور می‌شوند، جای بدی دارند و گمراه‌ترین افراد هستند. (۳۴)

به موسی تورات را دادیم و برادرش هارون را وزیر او ساختیم. (۳۵)

و گفتیم: پیش قومی که منکر آیات ما شدند بروید. در نتیجه آن قوم را نابود کردیم. (۳۶)

و قوم نوح را وقتی منکر پیغمبران ما شدند غرق کردیم و آن‌ها را عبرتی برای مردم قرار دادیم، و عذاب پردردی برای افراد ظالم آماده کرده‌ایم. (۳۷)

و عاد و ثمود و اصحاب رس (چاه) و اقوام زیادی را که بین آن‌ها بودند هلاک کردیم. (۳۸)

و برای هر يك از آن‌ها مثل‌ها زدیم و همه آن‌ها را نابود کردیم. (۳۹)

مشركان بر شهری که باران سنگ بر آن‌ها باریده شد گذر کردند. آیا آن را نمی‌دیدند؟ حقیقت این است که آن‌ها به قیامت امیدی ندارند. (۴۰)

وقتی تو را ببینند، تو را به باد تمسخر می‌گیرند و می‌گویند: آیا این همان کسی است که خدا به رسالت فرستاده؟! (۴۱)

اگر ما بر بندگی خدایانمان پافشاری نمی‌کردیم، نزدیک بود ما را از بندگی آن‌ها منحرف کند. وقتی عذاب را ببینند خواهند دانست چه کسی گمراه‌تر بوده. (۴۲)

آیا کسی که دلخواه خود را خدای خود ساخته دیدی؟ آیا تو وکیل او هستی؟ (۴۳)

آیا خیال می‌کنی که بیشتر آن‌ها می‌شنوند یا می‌فهمند؟ آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه از حیوانات هم گمراه‌تر هستند. (۴۴)

آیا خداوندت را ندیدی که چطور سایه را می‌گستراند؟ اگر می‌خواست آن را بی‌حرکت می‌ساخت. ما خورشید را راهنمای آن ساختیم. (۴۵)

ما سایه را آهسته جمع کردیم. (۴۶)

اوست که شب را پوشش شما ساخت، و خواب را وسیله استراحت شما گرداند، و روز را برای کار کردن شما قرار داد. (۴۷)

اوست که باد را قبل از رحمتش برای بشارت فرستاد، و از آسمان آب پاك را فرو فرستادیم. (۴۸)

تا به وسیله آن سرزمین مرده را زنده کنیم و آن را به حیوانات و انسان‌های زیادی که خلق کرده‌ایم بنوشانیم. (۴۹)

ما قرآن را در میان آن‌ها به صورت‌های مختلف بیان کردیم تا متوجه شوند، ولی بیشتر مردم به‌خاطر قدرنشناسی از توجه به آن خودداری کردند. (۵۰)

اگر می‌خواستیم به هر شهری هشدار دهنده‌ای می‌فرستادیم. (۵۱)

بنابراین از افراد بی‌ایمان اطاعت نکن و با آن‌ها جهاد بزرگی بکن. (۵۲)

خدا وجودی است که دو دریا را کنار هم قرار داد؛ این یکی شیرین و گوارا و این یکی شور و تلخ؛ و بین آن‌ها فاصله و مانعی قرار داد. (۵۳)

اوست که انسان را از آب آفرید و او را صاحب نسب و سبب ساخت. خداوند تو توانا است. (۵۴)

غیر از خدا چیزی را بندگی می‌کنند که نفع و ضرری برای آن‌ها ندارد. افراد بی‌ایمان بر ضد خداوندشان پشتیبان هم هستند. (۵۵)

ما تو را فقط برای بشارت دادن و هشدار دادن فرستادیم. (۵۶)

بگو: من به خاطر رسالتم از شما مزدی نمی‌خواهم جز (آن‌که) کسی راهی به سوی خداوندش در پیش گیرد. (۵۷)

و به زنده‌ای که نمی‌میرد توکل کن و با ستایش او، او را تسبیح گوی. خدا برای آگاهی از گناه بندگان کافی است. (۵۸)

وجودی که آسمان‌ها و زمین و آنچه را که بین آن‌ها است در شش مرحله خلق کرد، سپس بر عرش قرار گرفت، خداوند رحمان است. از شخص آگاه درباره او سؤال کن. (۵۹)

وقتی به آن‌ها گفته شود که به خدای رحمان سجد کنید، می‌گویند: رحمان کیست؟ آیا به چیزی که به ما دستور می‌دهی سجد کنیم؟ و نفرت آن‌ها بیشتر می‌شود. (۶۰)

پاک است خدایی که در آسمان برج‌هایی آفرید و در آن چراغ خورشید و ماه تابان را قرار داد. (۶۱)

او خدایی است که شب و روز را، برای کسی که بخواهد یادآوری کند یا بخواهد سپاسگزاری کند، جایگزین هم قرار داد. (۶۲)

بندگان خداوند رحمان افرادی هستند که به آرامی روی زمین راه می‌روند، و وقتی افراد نادان آن‌ها را مورد خطاب قرار دهند، با مسالمت به آن‌ها جواب می‌دهند. (۶۳)

و افرادی هستند که شب را در حال سجد و قیام برای خداوندشان به سر می‌برند. (۶۴)

افرادی که می‌گویند: خداوند، عذاب جهنم را از ما برگردان، چون عذاب آن دایمی است. (۶۵)

جهنم جا و اقامتگاه بدی است. (۶۶)

افرادی که وقتی خرج می‌کنند، زیاده‌روی نمی‌کنند و خست هم به خرج نمی‌دهند و روشی بین این دو حالت دارند. (۶۷)

و افرادی که با خدا معبود دیگری را به کمک نمی‌خوانند و انسانی را که خداوند جانش را محترم داشته نمی‌کشند مگر به حق، و زنا نمی‌کنند. کسی که چنین کاری کند مجازات کار خود را می‌بیند. (۶۸)

عذاب او روز قیامت دوبرابر می‌شود و همیشه با خواری در آن می‌ماند. (۶۹)

مگر کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل درست بکند. آن‌ها کسانی هستند که خدا بدی‌هایشان را تبدیل به خوبی می‌کند. خدا آمرزنده و مهربان است. (۷۰)

هر کس که توبه کند و (از آن پس) عمل درست انجام دهد، کسی است که توبه‌اش واقعی است. (۷۱)

افرادی که شهادت دروغ نمی‌دهند، و وقتی با کار بیهوده‌ای برخورد کنند با بزرگواری از کنار آن رد می‌شوند. (۷۲)

افرادی که وقتی آیات خداوندشان به آن‌ها گفته شود، کر و کور با آن برخورد نمی‌کنند. (۷۳)

افرادی که می‌گویند: خداوند، به ما همسران و فرزندان بده که چشم ما را روشن کنند و ما را امام (پیشوای) پرهیزکاران گردان. (۷۴)

آن‌ها کسانی هستند که به‌خاطر صبری (مقاومتی) که کردند، غرفه‌های بهشت به آن‌ها پاداش داده می‌شود و در آنجا با خوش‌آمدگویی و سلام روبرو می‌شوند. (۷۵)

همیشه در آن خواهند بود. بهشت جا و اقامتگاه خوبی است. (۷۶)

بگو: اگر دعای شما نباشد خداوند چه توجهی به شما بکند؟ شما انکار کردید، نتیجه این کار را خواهید دید. (۷۷)